

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Piotr Sławomir Niedzielak
Sędziowie	SSA Halina Czaban SSA Brandeta Hryniewicka (spr.)
Protokolant	Magdalena Suchocka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Białymstoku – Przemysława Sabata

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2014 r.

sprawy **P. G. s. T.**

oskarżonego z art. 148 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora, pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 19 lutego 2014 r. sygn. akt II K 22/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na mocy art. 77 § 2 k.k. ogranicza oskarżonemu możliwość skorzystania z warunkowego przedterminowego zwolnienia poprzez ustalenie, że może to nastąpić po odbyciu co najmniej 12 (dwunastu) lat kary pozbawienia wolności;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. B. kwotę 738 złotych, w tym kwotę 138 złotych należnego podatku VAT oraz kwotę 442,97 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu.

IV. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

P. G. został oskarżony o to, że w dniu 18 września 2013 roku w L., woj. (...), działając w zamiarze bezpośrednim pozbawienia życia J. P. zadał kilka razy uderzenia nożyczkami i pilniczką do paznokci w okolice głowy i klatki piersiowej, czym spowodował kilka ran płytkich okolicy czołowej, płytką ranę kłutą w okolicy podżuchwowej lewej, trzy rany kłute klatki piersiowej, które penetrowały do prawej jamy opłucnowej i uszkodziły prawe płuco, skutkujące odmą opłucnową prawostronną oraz uciskał nogami z dużą siłą klatkę piersiową, czym spowodował złamania żeber po prawej i lewej stronie oraz uciskał otwory oddechowe poprzez zaklejenie ust przyklepcem oraz przyciskał z dużą

siłą całą powierzchnią poduszki usta i nos pokrzywdzonego, na skutek czego doszło do uduszenia gwałtownego, w przebiegu ostrej niewydolności krążeniowo – oddechowej, będącej następstwem ucisku na klatkę piersiową i zatkania otworów oddechowych oraz prawostronną odmą opłucnową spowodowaną ranami kłutymi klatki piersiowej, czym doprowadził w konsekwencji do śmierci J. P., tj. o przestępstwo z art. 148 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 19.02.2014r. oskarżonego P. G. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to skazał go na podstawie art. 148 § 1 k.k. na karę 15 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 18 września 2013 roku do dnia 19 lutego 2014 roku.

Na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. nakazał zwrócić dowody rzeczowe: oskarżycielce posiłkowej M. S. z pozycji od 1 do 31 wykazu dowodów rzeczowych z k. 660-661 akt sprawy oraz z pozycji od 44 do 54 wykazu dowodów rzeczowych z k. 662, a zapisanych pod numerem (...) księgi przechowywanych przedmiotów Sądu Okręgowego w Olsztynie; oskarżonemu P. G. z pozycji od 33 do 40 wykazu dowodów rzeczowych z k. 661v. akt sprawy a zapisanych pod numerem (...) księgi przechowywanych przedmiotów Sądu Okręgowego w Olsztynie; A. P. z pozycji 42 wykazu dowodów rzeczowych z k. 661v. akt sprawy a zapisanych pod numerem (...) księgi przechowywanych przedmiotów Sądu Okręgowego w Olsztynie.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz: adw. A. B. kwotę 300 zł powiększoną o podatek VAT w stawce 23% za obronę wykonywaną z urzędu w postępowaniu przygotowawczym oraz kwotę 960 zł powiększoną o należny podatek VAT w stawce 23 %, tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego wykonywaną z urzędu w postępowaniu sądowym.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelacje od powyższego wyroku wywiedli prokurator, pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej oraz obrońca oskarżonego.

Prokurator zaskarżając wyrok w części – w zakresie orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego zarzucił rażąco niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu P. G. za przypisane mu przestępstwo wyrażającą się w orzeczeniu wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w zbyt niskim wymiarze, a w konsekwencji orzeczenie wobec niego łagodnej kary 15 lat pozbawienia wolności, podczas gdy motywacja i sposób zachowania oskarżonego, stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, rozmiar ujemnych następstw jego zachowania, rodzaj naruszonych dóbr, a nadto warunki i właściwości osobiste oskarżonego P. G. oraz dotychczasowy sposób jego życia, w tym uprzednia karalność jako nieletniego sprawcy czynów karalnych przemawiają za wymierzeniem mu surowej kary 25 lat pozbawienia wolności.

Prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie kary 25 lat pozbawienia wolności.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej zaskarżając wyrok również w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze na niekorzyść oskarżonego zarzucił rażąco niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary 15 lat pozbawienia wolności, która to kara jest rażąco łagodna, z uwagi na niedostateczne uwzględnienie przez Sąd szeregu okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego, w szczególności – dys socjalnej osobowości oskarżonego i negatywnej prognozy kryminologicznej, niezwykle okrutnego i brutalnego sposobu popełnienia przestępstwa, wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego zakończonego śmiercią człowieka.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. I poprzez wymierzenie oskarżonemu w miejsce kary orzeczonej zaskarżonym wyrokiem kary 25 lat pozbawienia wolności;

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez odpowiednie ograniczenie możliwości skorzystania przez oskarżonego z możliwości warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary ustalając, że będzie to możliwe po odbyciu przez oskarżonego kary co najmniej 14 lat pozbawienia wolności.

Z kolei obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok także w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze zarzucił mu:

rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego P. G. kary polegającą na wymierzeniu mu kary rażąco surowej – 15 lat pozbawienia wolności, podczas, gdy:

1) postawa oskarżonego P. G. przyznającego się do popełnienia zarzucanego mu czynu – już na etapie postępowania przygotowawczego oraz zachowanie się po dokonaniu inkryminowanego czynu, w szczególności jego postawa procesowa – uzasadniają złagodzenie orzeczonej przez Sąd I instancji kary pozbawienia wolności – zwłaszcza, że oskarżony P. G. od samego początku współpracował z organami ścigania, bardzo dokładnie opisał w jaki sposób czynu tego dokonał, a jego szczerze wyjaśnienia stanowiły podstawę do poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

2) oskarżony P. G. podczas rozprawy przed Sądem Okręgowym przeprosił pokrzywdzonych. Ponadto w toku postępowania karnego wielokrotnie wyraził żal i skruchę – i to zarówno na etapie postępowania przygotowawczego (czego nie dostrzegł Sąd I instancji ferując karę): „Żałuję, że zabiłem J...” (k. 109v) „Żałuję tego co zrobiłem.” (k. 136), jak i na etapie postępowania jurysdykcyjnego.

3) warunki i właściwości osobiste oskarżonego, jego młody wiek oraz brak właściwych wzorców w dotychczasowym życiu i prawidłowej socjalizacji oskarżonego, przemawiają za orzeczeniem kary w łagodniejszym wymiarze.

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o karze poprzez złagodzenie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego P. G..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje wywiedzione przez prokuratora, a także przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, w zakresie dotyczącym zaostżenia orzeczonej kary poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 25 lat pozbawienia wolności, okazały się nieuzasadnione. Za bezzasadną została też uznana apelacja złożona przez obrońcę oskarżonego. Natomiast sąd odwoławczy podzielił stanowisko pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej w kwestii konieczności ograniczenia oskarżonemu możliwości skorzystania z warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Odnosząc się do wyeksponowanych w apelacjach prokuratora i pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej zarzutów rażącej niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary 15 lat pozbawienia wolności jako kary zbyt łagodnej, a z kolei w apelacji obrońcy oskarżonego zarzutu wymierzenia oskarżonemu kary rażąco surowej, skonstatować należy, że, w świetle wszystkich okoliczności sprawy, zarzutów tych nie można uznać za trafne.

Sąd I instancji wszechstronnie i skrupulatnie rozważył oraz ocenił całokształt okoliczności determinujących wymiar kary, podejmując właściwą decyzję co do wysokości kary zasadniczej. Nie tracąc z pola widzenia okoliczności obciążających, Sąd Okręgowy słusznie podkreślił, że młody wiek oskarżonego, przyznanie się do popełnienia zarzucanego czynu, wyrażany krytyczny stosunek do tego czynu oraz trybu życia jaki prowadził wcześniej, trudne dzieciństwo – porzucenie przez rodziców, wychowywanie się w domach dziecka, sprawność umysłowa na pograniczu normy i upośledzenia umysłowego, są okolicznościami, które należy uwzględnić na jego korzyść.

Z drugiej strony sąd I instancji wyczerpująco wymienił wszystkie okoliczności obciążające, w tym dopuszczenie się brutalnej zbrodni bez racjonalnie uzasadnionego powodu, w stanie nietrzeźwości, znaczny stopień demoralizacji oskarżonego, które, wskazując na zdecydowanie negatywną prognozę kryminologiczną, uzasadniały wymierzenie mu kary 15 lat pozbawienia wolności.

Wbrew stanowisku prezentowanemu przez obrońcę, sąd I instancji prawidłowo ocenił wyrażany przez oskarżonego żal i przeproszenie rodziny pokrzywdzonego, słusznie przyjmując okoliczności te na korzyść oskarżonego, a z drugiej

strony trafnie uznał, że okazywana przezeń na etapie postępowania sądowego skrucha i żal jest też obliczona na uzyskanie łagodniejszej kary. Zauważyć wypada, że już w trakcie przesłuchań w śledztwie oskarżony oświadczył wprawdzie, że: „żałuję, że zabiłem J...”, ale jednocześnie dodał, co obrońca pomija milczeniem – „... i bardzo proszę sąd o łagodną karę” (k. 109v).

Aprobując w pełni wywody sądu meriti w tym zakresie, a także pozostałe jego rozważania dotyczące wymiaru kary, nie zachodzi konieczność ich powtarzania.

W ocenie Sądu Apelacyjnego orzeczona kara jest karą adekwatną i współmierną do stopnia zawinienia oskarżonego, uwzględniającą wszystkie okoliczności, rzutujące na jej wymiar.

Dostrzegając jednak potrzebę dłuższej izolacji oskarżonego w zakładzie karnym, tak z uwagi na cele wychowawcze i zapobiegawcze, jakie kara winna spełnić wobec niego, jak też mając na względzie jej zadania w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, Sąd Apelacyjny uznał, że zaistniał szczególnie uzasadniony wypadek, przewidziany w dyspozycji art. 77 § 2 k.k., przemawiający za ograniczeniem oskarżonemu możliwości skorzystania z warunkowego przedterminowego zwolnienia. Oskarżony, mimo młodego wieku (w chwili czynu miał niespełna 18 lat) jest bowiem osobą w wysokim stopniu zdemoralizowaną, o czym świadczą tak dotychczasowy tryb jego życia – nadużywanie alkoholu, niepodjęcie nauki, wysoce naganne zachowanie w placówkach wychowawczych i niepodatność na stosowane w nich oddziaływania, ucieczki z tych placówek, skłonność do zachowań agresywnych, zdobywanie środków pieniężnych w sposób sprzeczny z prawem, jak i okoliczności popełnionej bez powodu, w sposób niezwykle brutalny i bezwzględny, zbrodni, której ofiarą padł nieznanemu mu człowiek.

Dlatego też, zdaniem Sądu Apelacyjnego, celowe było ograniczenie oskarżonemu możliwości skorzystania z instytucji warunkowego przedterminowego zwolnienia, gdyż w okresie, o którym mowa w art. 78 § 1 k.k. niemożliwe jest osiągnięcie indywidualno-prewencyjnego celu kary oraz ukształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa. Bez wątpliwości oskarżony wymaga długotrwałych oddziaływań resocjalizacyjnych i kształtowania właściwej postawy w warunkach zakładu karnego, tak aby nauczył się przestrzegać i szanować prawo, a w przyszłości nie popełnił ponownie przestępstwa. Ograniczenie oskarżonemu możliwości skorzystania z tej instytucji czyni też zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, wskazując, że sprawcy brutalnych zbrodni muszą się liczyć z surową odpowiedzialnością, związaną nie tylko z wymiarem kary, ale i innymi obostrzeniami, przewidzianymi w kodeksie karnym.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok, jako prawidłowy i sprawiedliwy, utrzymano w mocy.

O kosztach obrony z urzędu rozstrzygnięto na mocy § 14 ust.1 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 461) i art. 618 § 1 k.p.k.

Zważywszy, że oskarżony nie ma żadnego majątku ani źródeł dochodu, w oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k., zwolniono go od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

B.